

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuißimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1634

De Duplici Officio. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40244

De Rubricis generalibus Horarum Canoniarum.

CAP. I.

1 **D**E voce *Rubrica* alibi diximus, in *Commentar. in Rubric. Missalis*, Tomo superiore pag. 1.

2 Vsurpata fuit eadem vox prius in Breuiario quàm in Missali, & reperitur in *editione Veneta Breuiarij ante annum 1550.* sed Pius V. inscripsit omnes leges Breuiarij titulo Rubricarum generalium, quod antè non fuerat factum.

3 Paucissimi tamen erant earum Tituli, nempe vndecim tantùm, in prima editione iussu Pij V. hausti è Directorio diuini Officij, composito à Ludouico Ciconiolano, Regularis Obseruantiae, sub Paulo III. qui & Directorium approbavit.

4 Rubricarum additio, detractio, mutatio prohibentur in Bulla Pij V. in his enim est formula data precandi in Breuiario. Quare, si notabiliter Officio diuino iniuriam facis in obseruantia Rubricarum substantialium Officij, grauiter peccas; non ita in accidentarijs accidit Rubricis, puta si sedens recites, quæ flexis genibus iubentur dici, in oratione priuata, secùs esse posset in publica, si absque causa fiat, aut cum aliorum offensione, *Suar. Tom. 2. de Relig. lib. 4. cap. 27. nu. 2. & alij apud Bonacm. disp. 1. quæst. 3. pun. 6. num. 1. & 2.*

5 Diuido nunc Rubricas in tres partes, quas prosequar in proximis & distinctis Sectionibus. Aliæ spectant ad totum integrum Officiũ; quod est vel Duplex, vel Semiduplex, vel Simplex, vel Dominicale, vel Feriale, vel

de Vigilia, vel de Octaua, vel de Officio S. Mariæ in Sabbato, vel pro Officio Commemorationem habet, vel concurrit cum alio, vel occurrit, ita ut alterius accidat Translatio; de quibus agitur in Breuiario primis vndecim Titulis seu Capitibus. Aliæ continent ritus proprios maiorum partium, hoc est Horarum, Officij, de quibus à Titulo 13. vsque ad 18. inclusiuè, Martini scilicet, Laudum, Primæ, Tertie, Sextæ, Nonæ, Vesperarum & Completorij. Aliæ denique versantur circa partium partes, ex quibus ipsæmet Horæ componuntur, nempe Oratio Dominica, Salutatio Angelica, Symbolum Apostolorum, initium Horarum, Inuitatorium, Hymni, Antiphonæ, Psalmi, Cantica, Versus, Absolutiones, Benedictiones, Lectiones, Responsoria, Capitula, Orationes, Hymnus *Te Deum*, Symbolum Athanasij, Preces, Suffragia Sanctorum, Antiphonæ beatæ Mariæ finales, de quibus in Rubricis Breuiarij à Titulo 19. ad Titulum 36.

De Duplici Officio. CAP. II.

1 **V**arietas Officij & Festorum inde est, quia stella, secundum Apostolum, differt à stella in claritate; & quia, ex *Duplici Officio Areopag.* Ecclesiastica Hierarchia representat aliquantulum in suis actionibus cælestem Hierarchiam, in qua Sancti secundum meritum diuinitatem disponuntur; ideo ad hoc representandum varietas Officiorum diuersorum in Ecclesia reperitur. Hæc *Durand. in Ration. lib. 7. cap. 1.*

2 Hæc vox *Duplex* apud *Durand.* loco cit. habetur, apud antiquiores non habetur; & ex eodem *Durando* significat.

ficat, Antiphonas in Officio duplicari, hoc est, integras recitari ante & post Psalmos.

3 Diuidit *ibidem* Durandus in Duplex in totum, & in Duplex simpliciter; illud maius, hoc minus *ibidem* appellat: quod nos hodie dicimus Duplex primæ & secundæ classis ex vna parte, & Duplex per annum ex altera parte. Sed in Recognitione Clementina Breuiarij, ad maiorem distinctionem, instituta sunt quatuor genera Duplicium Festorum; primum, quod dicitur Primæ classis; alterum, Secundæ classis; tertium, quod appellatur Maius per annum; quartum, Minus per annum.

4 Primæ classis sunt, Natiuitas Domini, Epiphania, Pascha Resurrectionis cum tribus præcedentibus & duobus sequentibus diebus, quod & habet *Durand. lib. 7. cap. 1.* & de triduo quidem præcedente Pascha rationem reddit *Rupertus lib. 5. de Diuinis Officijs cap. 24.* ob exequias solennes Christi demortui. Ascensio Domini, *Durand. lib. 7. cap. 1.* Pentecostes cum duobus sequentibus, *Durand. ibidem.* Festum Corporis Christi, *ex Decreto Urbani IV.* Natiuitas sancti Ioannis Baptista, Festum sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, Assumptio beatæ Virginis, Festum Omnium Sanctorum, de quibus dicemus in Proprio Sanctorum. Dedicatio propriæ Ecclesiæ, *Durand. loco citato.* Patroni Festum, vel Tituli Ecclesiæ, quod innunt *Micrologus cap. 43.* & *Radulph. Propos. 17.* Sunt igitur Festa in Ecclesiâ vniuersali numero 18. primæ classis Duplicia.

5 Secundæ classis sunt, Circumcisio Domini, Festum sanctæ Trinitatis, Purificatio, Annuntiatio, Natiuitas

beatæ Virginis, Natalitia duodecim Apostolorum, hoc est de numero duodecim, Festa Euangelistarum, Inuentio sanctæ Crucis (quod fuit additum huic classi à Clemente VIII.) Festum sancti Laurentij Dedicatio S. Michaëlis Archangeli, de quibus in Proprio Sanctorum. quibus adde Festa SS. Stephani & Innocentium, quæ infra suo loco probabimus. Hæc igitur Festa numero 22. *XII.*

6 Duplicia maiora per annum, quæ, vt dicemus, integras habent Vesperas in concursu cum alijs Duplicibus minoribus, sunt hæc, Transfiguratio Domini, Exaltatio sanctæ Crucis, Festum Niuis, Visitatio, Præsentatio, Conceptio beatæ Mariæ, Apparitio sancti Michaëlis, Cathedra sancti Petri vtræque, Festum eiusdem ad Vincula, Conuersio sancti Pauli, Festum sancti Ioannis ante portam Latinam, sancti Barnabæ Apostoli, dies Octaua Epiphaniæ, dies item Octaua Corporis Christi & Ascensionis eiusdem; item Patroni locorum minoribus principales, nisi sint in Calendario Romano altioris classis. Sunt autem Festa hæc numero 16. in vniuersali Ecclesiâ.

7 Reliqua duplicia sunt minora, quibus in Calendario apponitur hæc vox *Duplex*, & præterea dies Octauæ Festorum Octauam habentium, quorum supra non meminimus; sunt autem illa numero 31. hæc verò sunt numero 9. in Breuiario: ergo Duplicia numero 98. in Breuiario celebrantur.

8 Neque distinguas adhuc, vt Festa Beatificatorum tantum minora sint Festis minoribus Canonizatorum, ita vt habeant hæc integras vtrasque Vesperas (quod est priuilegium Festorum maiorum per annum, *de Concurr.*

C 3

Off.

Off.

Off. num. 2.) quia in eo tantum differunt, quod Canonizati ubique coli possunt, non autem Beatificati.

9 De privilegijs Festorum Duplicium respectu aliorum, & inter se, dicemus, cum de Concurrentia & Occurrentia Officij, de Matutino, Precibus, & Suffragijs.

10 De Sancto, cuius insignis habetur Reliquia, si concedatur Officium, sit Duplex minus per annum, sacra Rituum Congregatio 23. *Novemb.* 1602. vt supra diximus *Sect. 1. cap. 5. tit. 2. num. 8.*

De Semiduplici. CAP. III.

HÆc vox *Semiduplex* apud *Durandum lib. 7. cap. 1.* habetur. Dicebatur antea nouem Lectionum, apud *Radulph. Propos. 17.* Alij vocauerunt *solemne*, vt in *Breuiar. Venetys edito an. 1550.* Alij, non *Duplex*, vt legi in antiquioribus *Breuiarijs.* Idem sonant, eod quod in Officio nouem Lectiones leguntur, vt à *Simplici* distinguatur; non duplicantur *Antiphonæ*, vt differat à *Duplici.*

2 *Semiduplici* ritu gaudent *Dominicæ* per annum, & ea *Sanctorum Festa* quibus in *Calendario* apposta est vox *Semiduplex*, numero hodie ultra 40. item dies *infra Octauas*, quæ iure merito *minores* sunt die *Festo*, & die *Octaua*; sunt autem & hi numero ultra *quadraginta*; quare *Semiduplicia* cum *Dominicis* excedunt numerum 130.

3 De *Sancto*, cuius *Reliquia* non insignis habetur, si concedatur *Officium*, debet esse *Semiduplex*, ad differentiam insignis *Reliquiæ.*

4 De *Sanctis* locorum consuevit

sancta *Sedes Apostolica* in ijs locis, vbi neque nati neque mortui sunt, neque *Reliquiæ* insignes extant, concedere *Officium Semiduplex*, ne *Dominicæ* *Officium* quod est *Domini*, impediatur ab *Officio Semiduplici* quod notat expressè *Clemens VIII.* 19. *Iunij* 1601. quando concedit *vniversæ Cōgregationi Eremitarum sancti Augustini* *Officium Semiduplex* de *B. Ioanne à S. Facundo Hispano*, cuius *Bullæ* tenorem refert *Cassellanus in Compendio Bullarum* in *tertia editione Venetys* 1605. *Inuentiones*, *Translationes* hac eadem lege *colenda forent*, ad differentiam *Festorum principalium*, quod obseruat *Ecclesia* in *Inuentione S. Stephani Protomartyris*, in qua hæc scribimus.

5 De *Sancto*, cuius habetur *Ecclesiæ* *Abbatialis*, *Parochialis*, vel *Regularium*, vel *Monialium*, hoc solo titulo, fiebat ante annos tres *Semiduplex* in multis locis; at nescio quomodo: nam *Officium feriale* ferè totum omittitur cum *Officio beatæ Virginis* in *Choro*, & *Defunctorum*, & quod magis dolebam, *Feriarum Quadragesimalium*, à quibus antiqui remouebant *Festa Sanctorum*, & à quibus in *recognitione Breuiarij* *Octauæ* sunt *exclusæ*; contra quos acerrimè inuehit *Radulphus Propos. 17.* ea possimum ratione, quod tollitur *continuatio* & *recitatio* totius *Psalterij*; & *feriale Officium*, inquit, *Domini Officium* est, quod à quocumque seruo non debet obrui. Videant *Episcopi*, ne pluralitate *Festorum* fiat iniuria *Officio feriali* *Domini Dei nostri.* Sed ecce, *Deo dante*, *sublatu* est *abusus* à *sacra Rituum Congregatione* *Decreto edito die quo supra Sect. 1. cap. 5. tit. 2. num. 9.* in hæc verba: *Vetus & prohibita*